

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce **Ing. Michala Bednaříka**, se sídlem Terezín, Fučíkova 254, **správce konkurzní podstaty úpadce V. T.**, zastoupeného JUDr. Tomášem Těmínem, Ph.D., advokátem se sídlem Praha 1, V Jirchářích 4, proti žalovanému **Zeměměřickému a katastrálnímu inspektorátu v Liberci**, se sídlem Liberec 1, Rumjancevova 10, **za účasti M. T.**, zastoupené JUDr. Jaroslavem Trkovským, advokátem se sídlem Louny, Mírové nám. 124, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 26. 5. 2008, č. j. 59 Ca 10/2008 - 38,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobce a osoba zúčastněná na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 28. 11. 2007, č. j. O – 69 – 521/2007 - Prch (dále jen „napadené rozhodnutí“), bylo podle § 90 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Ústecký kraj, Katastrálního pracoviště Louny (dále jen „katastrální úřad“) ze dne 18. 9. 2007, č. j. OR – 176/2007 – 507/4, kterým katastrální úřad podle § 8 odst. 5 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „katastrální zákon“) v souboru popisných informací na LV č. 723 pro k. ú. Jimlín zrušil zápis vlastnictví pro pana V. T. a

opravil zápis vlastnictví na společné jmění manželů V. T. a M. T.. Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce u Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci žalobou, kterou se domáhal jeho zrušení. Krajský soud rozsudkem ze dne 26. 5. 2008, č. j. 59 Ca 10/2008 - 38, žalobu zamítl.

Krajský soud se v odůvodnění svého rozsudku nejprve vyslovil k otázce, zda zápis vlastnictví lze považovat za údaj katastru nemovitostí ve smyslu § 8 katastrálního zákona, přičemž mu ze spojení § 5 a § 1 až § 4 tohoto zákona vyplynulo, že i zapsané vlastnické právo ke konkrétní nemovitosti tímto údajem je. K opravě chybných údajů katastru pak slouží, při splnění zákonných podmínek, právě institut opravy chyb v katastrálním operátu upravený v § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona, v jehož intencích katastrální úřad opravu provede buď na návrh vlastníka nebo jiného oprávněného anebo i bez návrhu. Institut opravy tak slouží k uvedení údajů katastru do souladu s listinami založenými ve sbírce listin a v žádném případě nemá vliv na existenci právních vztahů. Právní teorie a judikatura již zaujaly jednotný názor v otázce, co je chybným údajem katastru – lze za něj považovat mj. i takový údaj, který vznikl právním omylem, např. zápis skutečnosti na základě listiny, na jejímž základě neměl být zápis učiněn. V další části svého rozsudku krajský soud nastínil rozdíl mezi zápisem vlastnických práv vkladem a záznamem (§ 1 odst. 1, § 2 odst. 1 a § 7 katastrálního zákona) a vyvodil, že spočívá v účincích, které tyto zápisy do katastru mají. Na rozdíl od vkladu má záznam účinky toliko deklaratorní (resp. evidenční) a zapisují se jím tak vlastnická práva již existující. Pokud je tedy postupem podle § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona opraven údaj katastru o vlastnickém právu zapsaném pouze záznamem, nedojde provedenou opravou k zásahu do vlastnického práva, neboť záznamem vlastnického práva do katastru toto právo nevzniklo. V daném případě společné jmění manželů V. T. a M. T. zaniklo ke dni prohlášení konkurzu na majetek V. T. a jako úpadce. Dohodu o vypořádání společného jmění manželů schválil pak soud usnesením a teprve tímto okamžikem nabyla účinnosti (viz § 26a odst. 2 zákona č. 328/1991 Sb., o konkurzu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o konkurzu a vyrovnání“); vznik výlučného vlastnického práva však je podmíněn vkladem vlastnického práva do katastru nemovitostí (§ 150 odst. 1 občanského zákoníku). Z výše uvedených skutečností vyplývá, že zápis o výlučném vlastnickém právu V. T. byl v katastru nemovitostí učiněn chybně v důsledku zřejmého omylu, neboť byl učiněn po předložení usnesení konkurzního soudu záznamem, a nikoli vkladem. Nic tak katastrálnímu úřadu nebránilo chybně provedený záznam opravit postupem podle § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona, neboť opravou nebylo do právních vztahů zasazeno vzhledem k deklaratorním účinkům záznamu. Závěrem krajský soud dodal, že nyní bude na katastrálním úřadu, jak s podáním žalobce naloží, tj. zda bude jeho podání považováno za návrh na vklad (po doplnění podstatných náležitostí), či zda bude žalobcem podán návrh nový.

Proti tomuto rozsudku brojil žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností odkazující na důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), d) a e) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

Stěžovatel má především za to, že napadeným rozhodnutím byl úpadce zkrácen na svých právech (zejména na právu podle čl. 11 Listiny základních práv a svobod), a nepřímě bylo taktéž zasazeno do práv jeho věřitelů, neboť byl z konkurzní podstaty odňat majetek,

kteřý má sloužit k jejich uspokojení. Stěžovatel trvá na tom, že se v daném případě nejednalo o chybný údaj v katastru nemovitostí, neboť za použití systematického výkladu lze za tyto údaje považovat pouze ty, jež jsou uvedeny v § 5 a 6 katastrálního zákona, a mezi těmi není uveden zápis vlastnictví ke konkrétní nemovitosti. Postup katastrálního úřadu, který tento zápis (nikoli údaj) změnil, byl protizákonný a v rozporu s principem materiální publicity (§ 10 katastrálního zákona). Stěžovatel dále nesouhlasí s tím, že na jeho případ dopadá (krajským soudem zmiňovaný) rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2006, č. j. 5 As 16/2005 - 88, neboť ten se týkal rozsahu předmětu vlastnictví, a nikoli vlastnictví samotného. Stěžovatel dále uvádí, že zápis výlučného vlastnictví V. T. byl proveden na základě listin, které zápis vlastnického práva odůvodňovaly, neboť dohoda splňovala všechny náležitosti požadované právními předpisy a pokud návrh stěžovatele na zápis vypořádaného společného jmění manželů V. a M. T. nesplňoval všechny náležitosti, měl být stěžovatel vyzván k jeho doplnění (§ 18 katastrálního zákona), což se však nestalo. Katastrální úřad tak své pochybení opravil k tíži žalobce, což je v rozporu s principem řádné správy chápané jako služby občanům. Krajský soud se taktéž nevypořádal s námitkou, že pokud vůbec mohl katastrální úřad opravit nějaký údaj, mohl to být pouze údaj o nabývacím titulu, nikoli však vlastnické právo.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti zopakoval svůj právní názor shodně jako v řízení před krajským soudem a uvedl, že se s napadeným rozsudkem ztotožňuje.

Osoba na řízení zúčastněná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 1, věty první s. ř. s.

Nejvyšší správní soud se nejprve musel zabývat námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], která má spočívat v tom, že se soud nevypořádal s žalobní námitkou, že pokud vůbec mohl katastrální úřad měnit nějaký údaj, mohl to být pouze údaj o nabývacím titulu, nikoli však samotné vlastnické právo. Teprve poté, dospěje-li zdejší soud k závěru, že napadené rozhodnutí přezkoumatelné je, může se zpravidla zabývat dalšími stížními námitkami (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2005, č. j. 3 As 6/2004 - 105, publikovaný pod č. 617/2005 Sb. NSS). Podle konstantní judikatury se za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů považuje například takové rozhodnutí, v němž nebyly vypořádány všechny žalobní námitky, dále rozhodnutí, z jehož odůvodnění není zřejmé, proč právní argumentaci účastníka řízení soud považoval za nedůvodnou a proč žalobní námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, rozhodnutí, z něhož není zřejmé, jak byla naplněna zákonná kritéria, případně by nepřezkoumatelnost rozhodnutí byla dána tehdy, pokud by spis obsahoval protichůdná sdělení a z rozhodnutí by nebylo zřejmé, které podklady byly vzaty v úvahu a proč (srov. např. rozsudky ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006 - 36, zveřejněný pod č. 1389/2007 Sb. NSS, ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 As 10/2005 - 298, zveřejněný pod č. 1119/2007 Sb. NSS, ze dne 11. 8. 2004, č. j. 5 A 48/2001 - 47, zveřejněný pod č. 386/2004 Sb. NSS nebo rozsudek ze dne 17. 9. 2003, č. j. 5 A 156/2002 - 25, zveřejněný pod č. 81/2004 Sb. NSS).

Vychází-li Nejvyšší správní soud z výše uvedeného pojetí nepřezkoumatelnosti, nemůže než konstatovat, že nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu tak, jak ji stěžovatel namítá, není dána. Krajský soud se již v úvodu rozsudku zabýval otázkou, zda lze zapsané vlastnické právo považovat za údaj katastru nemovitostí ve smyslu § 8 katastrálního zákona. S odkazem na § 1 až § 5 katastrálního zákona (jejichž znění v odůvodnění stručně shrnul) dovodil, že zapsané vlastnické právo ke konkrétní nemovitosti (stejně jako jiné zapsané právní vztahy k nemovitostem) je údajem katastru, a tudíž údaj o něm může být opraven postupem podle § 8 katastrálního zákona. I když se tedy krajský soud s možností opravy údaje o vlastnickém právu nevypořádal jejím přímým porovnáním s možností opravy údaje o nabývacím titulu, z odůvodnění rozsudku jsou jednoznačně seznatelné důvody, proč má za to, že oprava údaje o vlastnickém právu možná je. S tímto závěrem ostatně stěžovatel v kasační stížnosti sám polemizuje, což by při existující nepřezkoumatelnosti stěží bylo možné.

Nejvyšší správní soud za nedůvodnou považuje i stížní námitku tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo zastavení řízení [§ 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.]. Zde lze jen ve stručnosti odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2004, č. j. 3 Azs 32/2003 - 92 (dostupný na www.nssoud.cz), dle kterého „podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodů tvrzené nezákonnosti rozhodnutí krajského soudu o odmítnutí návrhu nebo zastavení řízení. Pokud však krajský soud v napadeném rozsudku nerozhodl o odmítnutí návrhu ani o zastavení řízení, ale žaloby zamítl, je tento důvod uplatněný v kasační stížnosti zcela nepřipadný.“ O takový případ se jedná i v nyní projednávané věci.

K uváděnému důvodu kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odkazuje Nejvyšší správní soud na své rozhodnutí ze dne 13. 4. 2004, č. j. 3 Azs 18/2004, publikované pod č. 312/2004 Sb. NSS. V něm se zabýval situací, kdy stěžovatel v kasační stížnosti uvádí námitky pouze obecného charakteru, aniž by však upřesnil, které konkrétní důkazy či podklady pro rozhodnutí žalovaného v odůvodnění jeho rozhodnutí chybí a dospěl k závěru, že v takovém případě nelze důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. úspěšně namítat. Ani v souzeném případě stěžovatel výslovně neuvádí konkrétní skutečnosti nebo důkazy, které nasvědčují tomu, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl soud napadené rozhodnutí zrušit. Stížní důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. tak stěžovatel nijak sám nerozvádí (pouze jej uvádí v úvodním stručném výčtu důvodů). Nejvyšší správní soud se nicméně i přesto obsahem kasační stížnosti zabýval i v tom smyslu, zda neobsahuje skutečnosti, které by byly stěžovatelem subsumovány pod jiné ustanovení než § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., avšak fakticky by byly podřaditelné právě pod něj (k tomu srov. jeho rozsudek ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 - 50, publikovaný pod č. 161/2004 Sb. NSS). Dospěl však k závěru, že všechny tvrzené dílčí námitky odpovídají výlučně stížnímu důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. námitce nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Nejvyšší správní soud se tak dostává k poslední skupině stížních námitek, a to k tvrzenému nesprávnému posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

Z předloženého správního spisu vyplývá, že stěžovatel jako správce konkurzní podstaty úpadce V. T. uzavřel s M. T. dne 24. 3. 2003 dohodu o vypořádání společného jmění manželů V. a M. T. – součástí předmětu vypořádání byla také nemovitost zapsaná na LV č. 723 v k. ú. Jimlín, jež je v souzené věci relevantní. Podle § 14a zákona o konkurzu a vyrovnání, přechází dnem prohlášení konkursu z úpadce na správce oprávnění uzavřít dohodu o vypořádání společného jmění úpadce a jeho manžela nebo, neprovede-li se vypořádání dohodou, navrhnout vypořádání u soudu. K účinnosti dohody o vypořádání společného jmění úpadce a jeho manžela je třeba schválení soudem (za předpokladu vysloveného souhlasu věřitelského výboru), který vykonává nad průběhem konkursu dohled. Usnesení o schválení dohody o vypořádání společného jmění manželů T. bylo vydáno Krajským soudem v Ústí nad Labem dne 26. 11. 2003 pod č. j. 46 K 1010/2001 - 221. Jestliže do společného jmění manželů náleží též nemovitost, nabývá dohoda účinnosti vkladem do katastru nemovitostí (§ 150 odst. 1 občanského zákoníku), což platí i pro dohodu uzavřenou v režimu § 14a zákona o konkurzu a vyrovnání.

Z obsahu kasační stížnosti je zřejmé, že stěžovatel za zásadní důvod nezákonnosti považuje závěr krajského soudu (a žalovaného), že chybný údaj o osobě vlastníka nemovitosti může být opraven postupem podle § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona. Nejvyšší správní soud úvodem uvádí, že právní posouzení této otázky musí nutně vycházet z rozboru klíčového sousloví tohoto ustanovení - *chybný údaj katastru, který vznikl zřejmým omylem při vedení a obnově katastru* s následnou subsumpcí konkrétních skutkových okolností případu pod něj.

Z ustanovení § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona v prvé řadě vyplývá, že se oprava musí týkat některého z údajů katastru – právě výklad tohoto pojmu tvoří jádro sporu mezi stěžovatelem na straně jedné a krajským soudem a žalovaným na straně druhé. Podle § 1 odst. 2 katastrálního zákona se katastrem rozumí soubor údajů o nemovitostech v České republice zahrnující jejich soupis a popis a jejich geometrické a polohové určení. Součástí katastru je evidence *vlastnických* a jiných věcných práv k nemovitostem podle zvláštního právního předpisu a dalších práv k nemovitostem podle tohoto zákona. Je-li tedy katastr tvořen údaji o nemovitostech a je-li součástí katastru i evidence vlastnických práv k nemovitostem, pak za použití argumentů formální logiky nelze dojít k jinému závěru, než že informace o tom, komu svědčí vlastnické právo k určité nemovitosti, je údajem katastru. Stěžovatelem předestřený názor, že údaj o vlastníku nemovitosti nemůže být měněn v režimu § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona, by za použití argumentu *reductio ad absurdum* znemožňoval i například provedení oprav chyb v jménech a příjmeních osob vlastníků, případně jiných údajů k těmto osobám se vážících, a proto by s ohledem na praktický aspekt vedení katastru nebyl udržitelný. Konečně, na podporu závěru, že i údaj o vlastníku nemovitosti je údajem katastru, svědčí i díkce § 5 odst. 3 katastrálního zákona, podle něhož provede katastrální úřad vklad *údajů o právních vztazích* do katastru na základě pravomocného rozhodnutí o povolení vkladu ke dni, kdy mu byl tento návrh doručen. Hovoří-li naposledy citované ustanovení o *údajích o právních vztazích*, nepochybně pod tento pojem spadá i vlastnictví, neboť představuje jednu

z možných forem právních vztahů k nemovitosti. S vlastnictvím je potom pojmově spjata nejen otázka, na podkladě jakých právních úkonů či jiných skutečností (§ 2 odst. 1 občanského zákoníku) k jeho vzniku, změně či zániku došlo, co je vůbec objektem tohoto práva, ale i otázka, komu vlastnické právo svědčí.

Zadruhé se oprava může týkat jedině chybného údaje katastru. Chybami v údajích katastru ve smyslu § 8 odst. 1 katastrálního zákona jsou z logiky věci zejména zápis v katastru provedený v rozporu s obsahem listiny nebo jiného podkladu pro změnu údajů katastru, zápis provedený na základě listiny, která vůbec nemůže být podkladem pro tuto změnu, či zápis provedený zcela bez jakéhokoli podkladu, chyba vzniklá při měření v terénu, při výpočtu souřadnic, při zakreslení zaměřovaného předmětu do katastrálních map či při výpočtu výměry souřadnic (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2006, č. j. 5 As 16/2005 - 88, dostupný z <http://www.nssoud.cz>).

K nemovitostem evidovaným v katastru nemovitostí se zapisuje *vlastnické právo*, zástavní právo, právo odpovídající věcnému břemeni a předkupní právo s účinky věcného práva, případně další práva, stanoví-li tak zvláštní zákon (§ 1 odst. 1 a 2 zákona č. 265/1992 Sb.), přičemž podle § 1 odst. 3 tohoto zákona se zápisem rozumí *vkład, záznam, poznámka* nebo *jejich výmaz*. Podle § 2 odst. 1 ve spojení s § 1 odst. 1 citovaného zákona se *vkładem* do katastru nemovitostí zapisuje *vlastnické právo*, zástavní právo, právo odpovídající věcnému břemeni a předkupní právo s účinky věcného práva; tato práva vznikají, mění se nebo zanikají *dnem vkladu do katastru*, pokud občanský zákoník nebo jiný zákon nestanoví jinak. Práva uvedená v § 1 odst. 1 zákona č. 265/1992 Sb. (tj. vlastnické právo, zástavní právo, právo odpovídající věcnému břemeni a předkupní právo s účinky věcného práva), která vznikla, změnila se nebo zanikla ze zákona, rozhodnutím státního orgánu, příklepem licitátora na veřejné dražbě, vydržením, přírůstkem a zpracováním, se však do katastru nemovitostí zapisují *záznamem* údajů na základě listin vyhotovených státními orgány a jiných listin, které podle zvláštních předpisů potvrzují nebo osvědčují právní vztahy. Záznamem (oproti vkladu) vlastnická práva nevznikají (nezanikají), neboť k jejich vzniku (zániku) dojde již na základě některé z právních skutečností v § 7 odst. 1 zákona č. 265/1992 Sb. vyjmenovaných, a proto má záznam pouze ryze deklaratorní (či evidenční) účinky.

Z citovaných ustanovení zákona č. 265/1992 Sb., ve spojení s výše zmíněným § 14a zákona o konkurzu a vyrovnání a § 150 odst. 1 občanského zákoníku, tak vyplývá, že v souzeném případě došlo k zápisu výlučného vlastnického práva ve prospěch V. T. záznamem na základě listiny, která sama o sobě k záznamu vlastnického práva nepostačovala. Usnesení konkurzního soudu totiž není rozhodnutím státního orgánu, o němž hovoří § 7 odst. 1 zákona č. 265/1992 Sb., neboť jeho účelem bylo pouze autoritativně schválit dohodu o vypořádání společného jmění úpadce a jeho manžela, avšak k převodu vlastnického práva dojde nikoli tímto soudním schválením, ale teprve vkladem zmíněné dohody do katastru nemovitostí. Předmětná dohoda je složeným právním úkonem; jde o soukromoprávní úkon, k jehož účinnosti (tedy schopnosti vyvolat zamýšlené účinky) je nutné schválení soudem; pouze účinná smlouva může být titulem pro vlastní vklad do katastru nemovitostí. Vlastnické právo by tak nemohlo V. T. svědčit dříve než od vkladu dohody do katastru nemovitostí (jejíž přílohou by byl stejnopis pravomocného usnesení konkursního soudu), a to se zpětnými účinky ke dni podání

návrhu na vklad. Byl-li tudíž zapsán jako výlučný vlastník nemovitosti záznamem, který má, jak bylo výše řečeno, pouze deklaratorní účinky, neboť pouze osvědčuje právní vztahy již vzniklé, pak takto zapsaný údaj nemá oporu ve faktickém stavu a opírá se jen o listinu, u které jsou tyto účinky pojmově vyloučeny. Jedná se tedy bezesporu o údaj chybný, a lze proto uzavřít, že i druhá podmínka § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona byla v souzeném případě naplněna.

K třetí podmínce, dle které opravený chybný údaj musí vzniknout při obnově a vedení katastru, Nejvyšší správní soud poznamenává, že o této skutečnosti nebylo mezi účastníky v průběhu správního a soudního řízení sporu, a proto i tuto podmínku má zdejší soud za naplněnou.

Konečně ke čtvrtému požadavku, aby chybný údaj vznikl zřejmým omylem, Nejvyšší správní soud, s odkazem na odůvodnění svého rozsudku ze dne 27. 3. 2008, č. j. 6 As 45/2006 - 87, publikovaného pod č. 1613/2008 Sb. NSS, uvádí, že jednoznačná definice slovního spojení *zřejmý omyl* dosud v judikatuře ani v odborné literatuře provedena nebyla. V nejobecnější rovině však lze konstatovat, že neurčitý pojem *zřejmý omyl* je třeba vyložit vždy v souvislosti s konkrétním případem. Omyl se přitom může týkat jak skutkových okolností (*error facti* - zejména případy chyb v psaní a počítání, jako zápis jiných údajů, zápis údajů neobsažených v podkladové listině, ale např. i opomenutí zapsat údaj v podkladové listině obsažený), tak okolností právních (*error iuris* - např. zápis právního vztahu, který právní řád nezná, či zápis skutečnosti na základě listiny, která nesplňuje požadavky stanovené zákonem). Oba druhy zřejmého omylu přitom budou pravidelně způsobeny činnostmi konkrétní osoby (zde pracovníka katastru), neboť pro omyl je charakteristická existence lidského činitele; jako omyl proto nelze posuzovat objektivní skutečnosti způsobující nesoulad katastru se skutečným stavem, např. změnu právní úpravy zápisu do katastru, či zničení katastrálního operátu v důsledku živelní pohromy (zde nelze rozpor se skutečným stavem napravit opravou zřejmého omylu, nýbrž cestou revize či obnovy katastrálního operátu). V přezkoumávaném případě má *zřejmý omyl* povahu omylu právního, neboť k zápisu (dosud neexistujícího) výlučného vlastnického práva V. T. *záznamem* za situace, kdy jeho výlučné vlastnické právo mohlo vzniknout toliko *vkładem* dohody o vypořádání společného jmění manželů do katastru, nemohlo na podkladě výše zmíněného usnesení konkurzního soudu vůbec dojít. Pouhá aplikace normy (zde § 150 odst. 1 občanského zákoníku ve spojení s § 1 odst. 1 a § 2 odst. 1 zákona č. 265/1992 Sb., a § 14a zákona o konkurzu a vyrovnání) přitom dávala katastrálnímu úřadu jasnou odpověď pro stanovení způsobu změny vlastnického práva. Promítl-li katastrální úřad změnu osoby vlastníka do katastru na základě listiny, která sama o sobě nebyla *per se* způsobilá ani k provedení vkladu, ani k provedení záznamu, tedy nerespektoval-li jednoznačnou dikci výše uvedených právních předpisů, dopustil se zřejmého omylu, a proto i poslední podmínka § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona byla v souzeném případě naplněna.

Závěrem lze odkázat na rozhodnutí zvláštního senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2006, č. j. Konf 23/2004 - 13 (dostupné z <http://www.nssoud.cz>), dle kterého „*institut opravy chyb v katastrálním operátu slouží k uvedení údajů katastru do souladu s listinami založenými ve sbírce listin; není prostředkem k rozhodování o správnosti zápisu věcného práva k nemovitostem, opravou chyb v katastrálním operátu se tak nemění právní*

vztahy k nemovitostem (...). V řízení o opravě chyb v katastrálním operátu se řeší pouze otázka, kdo bude evidován jako vlastník určitých nemovitostí v katastru; katastrální úřad, resp. zeměměřický a katastrální inspektorát, v takovém řízení o vlastnickém právu k nemovitostem nerozhodují. Rozhodnutí z daného řízení vzešlé nemá hmotněprávní, nýbrž jen evidenční účinky (...), a nezasahuje se jím do soukromoprávních vztahů.“ Pouhou evidenční povahu zápisu vlastnictví v katastru shledal zdejší soud i v již zmíněném rozsudku ze dne 31. 5. 2006, č. j. 5 As 16/2005 - 88: „pozitivní výrok o opravě chyb v katastrálním operátu neřeší otázku, kdo je vlastníkem určité nemovitosti, ale pouze otázku, kdo bude jako vlastník určitých nemovitostí v katastru nemovitostí evidován, účinek takového výroku je pouze evidenční. (...) Případný spor o vlastnictví náleží do kompetence obecného soudu, který o něm rozhodne v občanském soudním řízení.“

Uvedená rozhodnutí tak dokreslují závěry vyjádřené výše, zejména závěry týkající se stěžovatelovy pochybnosti, zda údaj o vlastnickém právu může být opraven postupem podle § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona. Současně odpovídají na navazující stížní námitku, že oprava údaje o vlastnickém právu napadeným rozhodnutím byla provedena k tíži úpadce. Jakkoli totiž napadené rozhodnutí může stěžovatel subjektivně cítit jako narušení právní jistoty úpadce ve vztahu k právním vztahům k předmětným nemovitostem, je třeba mít na paměti, že jím byl toliko odstraněn rozpor mezi údají katastru nemovitostí a skutečným stavem. Právě pro tyto účely ustanovení § 8 odst. 1 katastrálního zákona slouží. Za této situace nebyla záznamem dotčena vlastnická práva žádného subjektu, neboť pojmově ani dotčena být nemohla.

Nadto nelze říci, že by stěžovatelova situace po vydání napadeného rozhodnutí měla nezvratný charakter. Nic stěžovateli nebrání podat nyní perfektní návrh na vklad vlastnického práva k předmětné nemovitosti na pokladě dohody o vypořádání společného jmění manželů, ve spojení se schvalujícím usnesením soudu, v případě, že katastrální úřad shledá, že v řízení o změně zápisu vlastnických práv (vkladem) nelze ani po odstranění vad stěžovatelova návrhu ze dne 26. 11. 2003 pokračovat. Toto řešení nastínil již krajský soud v závěru odůvodnění napadeného rozsudku, na něž Nejvyšší správní soud odkazuje.

Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že krajský soud své rozhodnutí správně, srozumitelně a logicky odůvodnil, a proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítá jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1, věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovaného, zde nebylo prokázáno, že by mu nějaké náklady v souvislosti s tímto řízením vznikly. Nejvyšší správní soud proto v jeho případě rozhodl tak, že se mu náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává. O nákladech řízení osoby zúčastněné bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 5 s. ř. s. a § 120 s. ř. s., neboť ji soudem nebyla uložena žádná povinnost v souvislosti s níž by ji nějaké náklady vznikly a nebyly shledány též žádné důvody hodné zvláštního zřetele, které by přiznání nákladů odůvodňovaly.

P o u ě n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. ledna 2009

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu